

ЗІСТАВНА ГРАМАТИКА. МОРФОЛОГІЯ

Робоча програма навчальної дисципліни (силабус)

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія
Освітня програма	Германські мови та літератури (переклад включно), перша - англійська
Статус дисципліни	нормативна
Форма навчання	заочна
Рік підготовки, семестр	1 курс, осінній семестр
Обсяг дисципліни	6,5 кредитів ЄКТС / 195 годин (18 аудиторних годин, 177 годин СРС)
Семестровий контроль/ контрольні заходи	Екзамен / модульна контрольна робота
Розклад занять	http://rozklad.kpi.ua
Мова викладання	англійська
Інформація про керівника курсу/ викладачів	професор, д. фіол. н. Тараненко Лариса Іванівна larysataranenko@gmail.com
Розміщення курсу	https://classroom.google.com/u/3/c/MTQ5MDYwOTMyNjYy

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

Метою дисципліни є формування у студентів здатностей:

- усвідомлювати принципи та володіти засобами граматичного вираження самостійних частин мови англійської та української мов: парадигмами категоріальних значень іменника, прикметника, прислівника, займенника, числівника й дієслова у межах зіставлюваних мов; способів реалізації взаємозв'язку граматичних категорій цих частин мови;

- здійснювати компаративний аналіз зазначених категорій самостійних частин мови в межах зіставлюваних мов, викремлюючи ізоморфні та аломорфні ознаки;

- розпізнавати та вживати граматичні структури, оволодіння якими передбачено у межах цього кредитного модуля, відповідно до закономірностей їхнього функціонування в усній та письмовій комунікації.

В результаті засвоєння вибіркового освітнього компоненту формується низка фахових компетентностей:

1. Дотримуватися морально-етичних та культурних норм, принципів академічної добросердечності та кодексу професійної етики, примножувати досягнення суспільства.

2. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземними мовами усно та письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.

3. Співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо.

4. Створювати усні й письмові тексти різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами.

Крім того, студенти зможуть:

- аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію, та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють у зіставному аспекті з українською;
- зіставляти самостійні й службові частини мови, визначаючи їх ізоморфні й аломорфні граматичні ознаки з метою визначення ключової інформації в оригінальному тексті та застосування набутих умінь у рецептивних та продуктивних видах мовленнєвої діяльності;
- збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови і мовлення й використовувати їх для розв'язання складних завдань і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Освітній компонент належить до циклу загальної підготовки. Обов'язковими передумовами для вивчення дисципліни є володіння англійською мовою на рівні В2, а також успішне засвоєння нормативних освітніх компонентів «Сучасна українська мова», «Вступ до романо-германського мовознавства» й «Англійська мова (основна)». Знання, уміння та досвід, здобуті у процесі навчання цієї дисципліни, забезпечують подальше оволодіння освітнім компонентом "Прикладні лінгвістичні дослідження" та під час написання курсової роботи з англійської мови і проходження навчальної (перекладацької) практики.

3. Зміст навчальної дисципліни

Форма навчання	Всього		Розподіл навчального часу та видами занять		Контрольні заходи	
	кредитів	годин	практичні	CPC	МКР	Семестрова атестація
Заочна	6,5	195	18	177	1	Екзамен

Тематичний план освітнього компонента

Розділ 1. Граматична будова мови. Загальні принципи граматичного аналізу мови.

Тема 1.1. Поняття граматичної будови мови. Базові поняття граматичного аналізу мови.

Тема 1.2. Основні морфологічні одиниці англійської та української мов. Класифікація

Тема 1.3. Лексичні та граматичні аспекти вивчення слова. Основні критерії виділення частин мови.

Розділ 2. Парадигми категоріальних значень іменних самостійних частин мови. Зіставний аналіз їхніх граматичних особливостей. Зіставний аналіз граматичних особливостей службових частин мови.

Тема 2.1. Іменник. Порівняльна характеристика граматичних категорій іменника у зіставлюваних мовах.

Тема 2.2. Артикль. Засоби передачі значень артикля українською мовою.

Тема 2.3. Прикметник, ступені порівняння. Ізоморфні та аломорфні ознаки прикметника англійської та української мов.

Тема 2.4. Прислівник. Порівняльна характеристика прислівника в зіставлюваних мовах.

Тема 2.5. Числівник. Порівняльна характеристика числівника в зіставлюваних мовах.

Тема 2.6. Займенник. Порівняльна характеристика займенника в зіставлюваних мовах.

Тема 2.7. Службові частини мови, їхня порівняльна характеристика.

Розділ 3. Дієслово. Парадигма категоріальних значень англійського та українського дієслів.

Тема 3.1. Загальна характеристика дієслова: семантика, структура та принципи класифікації.

Категоріальна парадигма англійського та українського дієслів.

Тема 3.2. Реалізація категорій числа та особи і часу у зіставлюваних мовах.

Тема 3.3. Співвідношення дієслівної категорії виду. Реалізація категоріального значення тривалості дії в англійській мові.

Тема 3.4. Реалізація категоріального значення перфекту (часової співвіднесеності) в англійській мові.

Тема 3.5. Реалізація категорії стану у зіставлюваних мовах.

Тема 3.6. Співвідношення дієслівної категорії способу дії у зіставлюваних мовах. Наказовий спосіб.

Тема 3.7. Особливості актуалізації умовного способу дії у зіставлюваних мовах.

Тема 3.8. Модальні дієслова: семантичні, морфологічні та синтаксичні властивості.

4. Навчальні матеріали та ресурси

Базова література:

- Сучасна українська літературна мова / за ред. М.Я.Плющ. К.: Вища шк., 2005. 430 с.
- Evans V. FCE Use of English 2. L.: Express Publishing, 2015. 266 p.
- Karamysheva I. Contrastive Grammar of English and Ukrainian Languages. – Vinnytsia: Nova Knyha Publishers, 2012.

Додаткова література:

- Жлуктенко Ю.О. Порівняльна граматика англійської та української мов. К.: Вища шк., 1960. 190 с.
- Каушанская В.Л. и др. Грамматика английского языка. М., 2000. 320 с.
- Каушанская В.Л. и др. Сборник упражнений по грамматике английского языка. М., 2000. 215 с.
- Кобрина Н.А. и др. Грамматика английского языка: Морфология. Синтаксис. СПб.: Союз, 1999. 496 с.
- Мирончук Т.А. Збірник вправ з порівняльної граматики англійської та української мов: навч. посіб. К.: МАУП, 2005. 128 с.
- Пастушенко Т.В. Зіставна граматика англійської та української мов: Метод. вказівки до викон. самостійної роботи зі спеціальності «Переклад». К.: НТУУ «КПІ», 2007. Ч. 1, 2. 20 с.
- Alexander L.G. Longman Advanced Grammar. Reference and Practice. N.Y., 1996. 304 p.
- Alexander L.G. Longman English Grammar. L.: Longman Publishing, 1996. 374 p.
- Korunets I.V. Contrastive Typology of the English and Ukrainian Languages. Kyiv: Lybid, 2003.
- Levitsky A.E. Practice in comparative grammar of English and Ukrainian. Київ: Освіта України, 2011. 246 с.
- Swan M. Practical English Usage, 4th ed. Oxford: Oxford University Press, 2016. 768 p.

Література знаходитьться у бібліотеці КПІ ім. Ігоря Сікорського, методичному кабінеті кафедри теорії, практики та перекладу французької мови та в електронному кампусі.

Навчальний контент

5. Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

№ ПЗ	Тема	Аудиторні години
1	<p>Розділ 1. Граматична будова мови. Загальні принципи граматичного аналізу мови.</p> <p>Тема 1.1. Поняття граматичної будови мови. Базові поняття граматичного аналізу мови. Морфологія і синтаксис.</p> <p><u>Практичне заняття 1.</u></p> <p>Місце зіставної граматики серед сучасних лінгвістичних досліджень, її предмет, мета та завдання. Поняття граматичної будови мови. Загальні принципи граматичного аналізу. Характеристика мовних одиниць. Морфологія і синтаксис.</p>	2

	Тема 1.2. Основні морфологічні одиниці англійської та української мов. Класифікація морфем у зіставлюваних мовах. <u>Практичне заняття 2.</u> Система морфологічних одиниць англійської та української мов. Слово як центральна одиниця мови. Загальна характеристика морфеми та її варіантів (морфи, аломорфи).	2
2	<u>Практичне заняття 3.</u> Розгляді підходів до класифікація морфем у зіставлюваних мовах. Транспозиція морфологічних форм в англійській мові у порівнянні з українською. Порівняння дериваційних морфем та флексій у зіставлюваних мовах.	2
3	Тема 1.3. Лексичні та граматичні аспекти вивчення слова. Основні критерії виділення частин мови. <u>Практичне заняття 4.</u> Загальна характеристика лексичного та граматичного значень слова. Типи граматичного значення. Поняття граматичної категорії. Порівняльна характеристика лексико-граматичних класів слів англійської та української мов.	2
4	Розділ 2. Парадигми категоріальних значень іменних самостійних частин мови. Зіставний аналіз їхніх граматичних особливостей. Зіставний аналіз граматичних особливостей службових частин мови. Тема 2.1 Іменник. Порівняльна характеристика граматичних категорій іменника у зіставлюваних мовах. <u>Практичне заняття 5.</u> Загальна характеристика іменника як частини мови в зіставлюваних мовах. Парадигма категорій іменника в зіставлюваних мовах. Семантичні класи іменників в англійській та українській мовах.	2
5	<u>Практичне заняття 6.</u> Загальна характеристика кореляція категорій числа, відмінка і роду іменника у зіставлюваних мовах. Реалізація категорії числа в англійських та українських іменниках.	2
6	<u>Практичне заняття 7.</u> Класифікація незлічуваних іменників. Непродуктивні способи утворення множини в англійській мові. Утворення множини складних іменників.	2
7	<u>Практичне заняття 8.</u> Незлічувані іменники в зіставлюваних мовах. Іменники, що вживаються лише в множині. Іменники, що вживаються лише в однині.	2
8	<u>Практичне заняття 9.</u> Актуалізація категорії відмінка та роду у зіставлюваних мовах. Особливості вираження присвійного відмінка в англійській мові.	2
9	<u>Практичне заняття 10.</u> Актуалізація категорії роду в зіставлюваних мовах. Мовні засоби вираження категорії роду.	2
10	Тема 2.2. Артикль. Засоби передачі значень артикля українською мовою. <u>Практичне заняття 11.</u> Загальна характеристика категорії означеності і неозначеності в зіставлюваних мовах. Вживання неозначеного артикля в англійській мові. Засоби передачі значень артикля українською мовою.	2
11	<u>Практичне заняття 12.</u> Вживання означеного артикля в англійській мові.	2
12	<u>Практичне заняття 13.</u> Випадки відсутності артикля в англійській мові. Вживання артикля з абстрактними іменниками та власними назвами. Способи та мовні засоби вираження означеності/ неозначеності в українській мові.	2
13		

14	Тема 2.3. Прикметник, ступені порівняння. Ізоморфні та аломорфні ознаки прикметника англійської та української мов. <u>Практичне заняття 14.</u> Характеристика прикметника в англійській та українській мовах. Зіставний аналіз морфологічної будови прикметника в зіставлюваних мовах.	2
15	Практичне заняття 15. Кореляція граматичних категорій прикметника. Семантичні класи прикметників у зіставлюваних мовах. Синтетичні, аналітичні та суплетивні способи утворення ступенів порівняння прикметників. Слова на позначення стану.	2
16	Тема 2.4. Прислівник. Порівняльна характеристика прислівника в зіставлюваних мовах. <u>Практичне заняття 16.</u> Характеристика прислівника в англійській та українській мовах. Морфологічна будова прислівників. Розряди прислівників англійської та української мов. Характеристика та особливості вживання ступенів порівняння прислівника в зіставлюваних мовах.	2
17	Тема 2.5. Числівник. Порівняльна характеристика числівника в зіставлюваних мовах. <u>Практичне заняття 17.</u> Характеристика числівника в англійській та українській мовах. Морфологічна будова та семантичні класи числівників у зіставлюваних мовах.	2
18	Тема 2.6. Займенник. Порівняльна характеристика займенника в зіставлюваних мовах. <u>Практичне заняття 18.</u> Характеристика займенника в англійській та українській мовах. Морфологічна будова та семантична характеристика займенників у зіставлюваних мовах. Розряди займенників у зіставлюваних мовах. Кореляція категорій особи, числа, відмінка і роду займенника.	2
19	Тема 2.7. Службові частини мови, їхня порівняльна характеристика. <u>Практичне заняття 19.</u> Інвентар та загальна характеристика службових слів в англійській та українській мовах. Класифікація та характеристика прийменників зіставлюваних мов.	2
20	Розділ 3. Дієслово. Парадигма категоріальних значень англійського та українського дієслів. Тема 3.1. Загальна характеристика дієслова: семантика, структура та принципи класифікації. Категоріальна парадигма англійського та українського дієслів. <u>Практичне заняття 20.</u> Загальна характеристика дієслова. Морфологічна будова. Принципи класифікації дієслів в англійській та українській мовах. Основні форми дієслова в порівнюваних мовах.	2
21	<u>Практичне заняття 21.</u> Категоріальна парадигма англійського та українського дієслів. Основні форми дієслова в порівнюваних мовах.	2
22	Тема 3.2. Реалізація категорій числа та особи і часу у зіставлюваних мовах. <u>Практичне заняття 22.</u> Реалізація категорії числа та особи в зіставлюваних мовах. Засоби вираження граматичного значення особи та числа дієслова в англійській та українській мовах.	2
23	<u>Практичне заняття 23.</u> Реалізація категорії часу у зіставлюваних мовах. Функціонування форм теперішнього часу англійського дієслова групи Indefinite.	2

24	<u>Практичне заняття 24.</u> Функціонування форм минулого часу англійського дієслова групи Indefinite.	2
25	<u>Практичне заняття 25.</u> Функціонування форм майбутнього часу англійського дієслова групи Indefinite. Явище узгодження часових форм дієслова в англійській мові.	2
26	Тема 3.3. Співвідношення дієслівної категорії виду. Реалізація категоріального значення тривалості дії в англійській мові. <u>Практичне заняття 26.</u> Порівняльна характеристика видо-часових форм дієслова активного стану. Реалізація категоріального значення тривалості дії в англійській мові.	2
27	<u>Практичне заняття 27.</u> Співвідношення дієслівної категорії виду. Утворення та функціонування видо-часових форм англійського дієслова групи Progressive (continuous).	2
28	Тема 3.4. Реалізація категоріального значення перфекту (часової співвіднесеності) в англійській мові. <u>Практичне заняття 28.</u> Реалізація категоріального значення часової співвіднесеності в англійській мові. Граматичні засоби вираження значення доконаності / недоконаності англійського та українського дієслова.	2
29	<u>Практичне заняття 29.</u> Утворення та функціонування видо-часових форм англійського дієслова групи Perfect.	2
30	Тема 3.5. Реалізація категорії стану у зіставлюваних мовах. <u>Практичне заняття 30.</u> Реалізація категорії стану у зіставлюваних мовах. Аналіз видо-часових форм дієслова у пасивному стані у порівнюваних мовах. Граматична дієслівна ознака переходності / неперехідності в англійській та українській мовах.	2
31	<u>Практичне заняття 31.</u> Граматичні засоби вираження значення пасивної дії в англійській мові.	2
32	Тема 3.6. Співвідношення дієслівної категорії способу дії у зіставлюваних мовах. Наказовий спосіб. <u>Практичне заняття 32.</u> Явище модальності. Співвідношення дієслівної категорії способу дії у зіставлюваних мовах. Загальна характеристика дійсного, наказового та умовного способів дії.	2
33	<u>Практичне заняття 33.</u> Мовні засоби вираження наказового способу в англійській мові.	2
34	Тема 3.7. Особливості актуалізації умовного способу дії у зіставлюваних мовах. <u>Практичне заняття 34.</u> Загальна характеристика умовного способу дії. Мовні засоби вираження нереальності в англійській мові.	2
35	<u>Практичне заняття 35.</u> Утворення і вживання теперішнього та минулого часів умовного способу.	2
36	<u>Практичне заняття 36.</u> Типи підрядних речень англійської мови, в яких актуалізується граматична структура умовного способу, та їхні відповідники в українській мові. Утворення і вживання умовного способу в предикативних та атрибутивних підрядних реченнях.	2
37	<u>Практичне заняття 37.</u> Утворення і вживання умовного способу в підрядних реченнях додатку й обставини. Сталі та емфатичні конструкції реалізації умовного способу дії в зіставлюваних мовах.	2
38	<u>Практичне заняття 38.</u> Вживання умовного способу в простих реченнях, особливості відтворення його значень в українському перекладі.	2

39	Тема 3.8. Модальні дієслова: семантичні, морфологічні та синтаксичні властивості. <u>Практичне заняття 39.</u> Система модальних дієслів в англійській мові: семантичні, морфологічні та синтаксичні властивості.	2
40	<u>Практичне заняття 40.</u> Парадигма значень та форм модальних дієслів <i>can, may</i> .	
41	<u>Практичне заняття 41.</u> Граматичні форми, значення та функції модальних дієслів. Парадигма значень та форм модальних дієслів <i>should, have to</i> .	2
42	<u>Практичне заняття 42.</u> Парадигма значень та форм модальних дієслів <i>to be to, ought to, must</i> .	
43	<u>Практичне заняття 43.</u> Парадигма значень та форм модальних дієслів <i>will, shall, need, dare</i> .	
44	<u>Практичне заняття 44.</u> Написання МКР.	2
45	<u>Практичне заняття 45.</u> Підвищення рейтингу.	
Всього:		90

6. Самостійна робота студента

Самостійна робота студента передбачає підготовку до аудиторних занять (ознайомлення з рекомендованою літературою, виконання домашніх навчальних завдань) та модульної контрольної роботи. Терміни виконання завдань і форма звітності згідно з п. 7 цього силабусу.

№ ПЗ	Тема	СРС
1	Розділ 1. Граматична будова мови. Загальні принципи граматичного аналізу мови. Тема 1.1. Поняття граматичної будови мови. Базові поняття граматичного аналізу мови.	5
2	Тема 1.2. Основні морфологічні одиниці англійської та української мов. Класифікація	5
3	Тема 1.3. Лексичні та граматичні аспекти вивчення слова. Основні критерії виділення частин мови.	6
4	Розділ 2. Парадигми категоріальних значень іменних самостійних частин мови. Зіставний аналіз їхніх граматичних особливостей. Зіставний аналіз граматичних особливостей службових частин мови. Тема 2.1 Іменник. Порівняльна характеристика граматичних категорій іменника у зіставлюваних мовах.	6
6	Тема 2.2. Артикль. Засоби передачі значень артикля українською мовою.	6
7	Тема 2.3. Прикметник, ступені порівняння. Ізоморфні та аломорфні ознаки прикметника англійської та української мов.	6
8	Тема 2.4. Прислівник. Порівняльна характеристика прислівника в зіставлюваних мовах.	6
9	Тема 2.5. Числівник. Порівняльна характеристика числівника в зіставлюваних мовах.	6
10	Тема 2.6. Займенник. Порівняльна характеристика займенника в зіставлюваних мовах.	6
11	Тема 2.7. Службові частини мови, їхня порівняльна характеристика.	6
12	Розділ 3. Дієслово. Парадигма категоріальних значень англійського та українського дієслів. Тема 3.1. Загальна характеристика дієслова: семантика, структура та	6

	принципи класифікації. Категоріальна парадигма англійського та українського дієслів.	
13	Тема 3.2. Реалізація категорій числа та особи і часу у зіставлюваних мовах.	6
14	Тема 3.3. Співвідношення дієслівної категорії виду. Реалізація категоріального значення тривалості дії в англійській мові.	6
15	Тема 3.4. Реалізація категоріального значення перфекту (часової співвіднесеності) в англійській мові.	6
16	Тема 3.5. Реалізація категорії стану у зіставлюваних мовах.	5
17	Тема 3.6. Співвідношення дієслівної категорії способу дії у зіставлюваних мовах. Наказовий спосіб.	6
18	Тема 3.7. Особливості актуалізації умовного способу дії у зіставлюваних мовах.	6
19	Тема 3.8. Модальні дієслова: семантичні, морфологічні та синтаксичні властивості.	6
Всього:		105

Політика та контроль

7. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Відвідування практичних занять, активна робота на них і виконання домашніх завдань необхідні для, розвитку практичних навичок і компетентностей та досягнення програмних результатів навчання загалом. Перед практичним заняттям здобувач вищої освіти ознайомлюється з рекомендованою літературою, наданою викладачем. Усі необхідні навчальні матеріали викладач розміщує на гуглдиску або в онлайн середовищі Google Classroom, доступ до якого мають студенти, які вивчають цей освітній компонент.

Актуальну інформацію щодо організації навчального процесу з дисципліни студенти отримують через повідомлення у групі в Telegram/Viber/ WhatsApp або Електронному кампусі. Під час змішаної форми навчання заняття проходять у форматі відеоконференцій на платформі ZOOM.

Виконані домашні навчальні завдання здобувачі вищої освіти завантажують у свої папки на гуглдиску або здають через Google Classroom, доступ до яких надає викладач протягом першого тижня навчання. *Термін виконання домашнього навчального завдання – 1 тиждень з моменту отримання або згідно з інструкціями викладача.* Завдання, подані на перевірку після закінчення визначеного терміну, оцінюються в 0 балів. Якщо студент не здав завдання протягом визначеного терміну з поважної причини, яку підтверджує офіційний документ (довідка про непрацездатність, службова записка тощо), він може представити виконані завдання за графіком, узгодженим з викладачем, але не пізніше 25 практичного заняття. Перескладання домашніх навчальних завдань з метою підвищення оцінки не передбачено. Відпрацювання пропущених без поважної причини занять за рахунок виконання додаткових навчальних завдань не передбачено.

Поточний контроль. Викладач регулярно заносить результати поточного контролю в модуль «Поточний контроль» Електронного кампусу згідно з Положенням про поточний, календарний і семестровий контроль в КПІ ім. Ігоря Сікорського. Детальніше: https://document.kpi.ua/2020_7-137. Ознайомитися з результатами поточного контролю студент може в особистому кабінеті в Електронному кампусі.

Правила призначення заохочувальних балів. Відповідно до Положення про систему оцінювання результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/node/37>),

захочувальні бали не входять до основної 100-балльної шкали РСО і не можуть перевищувати 10% рейтингової шкали, тобто максимальна кількість додаткових балів – 10. Для підвищення мотивації здобувачі вищої освіти займатися науково-дослідницькою роботою, їм призначають захочувальні бали за участь у науково-практичних конференціях, семінарах, круглих столах і воркшопах за тематикою освітнього компонента (за умови публікації тез доповіді або наявності сертифікату про участь у відповідному заході). Підставою для нарахування захочувальних балів може бути участь у перекладацьких проектах КПІ ім. Ігоря Сікорського. Штрафні бали з освітнього компоненту не передбачені.

Академічна добросердість. Політика та принципи академічної добросердісті визначені у розділі 3 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» (<https://kpi.ua/code>) та Положенні про систему запобігання академічному плагіату (<https://osvita.kpi.ua/node/47>).

Норми етичної поведінки. Норми етичної поведінки студентів і працівників визначені у розділі 2 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

Процедура оскарження результатів контрольних заходів. Студенти мають право аргументовано оскаржити результати будь-яких контрольних заходів, пояснивши з яким критерієм не погоджуються. Процедуру деталізовано в Положенні про апеляції в КПІ ім. Ігоря Сікорського.

Інклюзивне навчання. Освітній компонент може викладатися для більшості студентів з особливими освітніми потребами, окрім студентів з серйозними вадами зору, які не дозволяють виконувати завдання за допомогою персональних комп'ютерів, ноутбуків та/або інших технічних засобів. Детальніше про забезпечення інклюзивності освіти в КПІ ім. Ігоря Сікорського за посиланням <https://osvita.kpi.ua/node/172>.

8. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (РСО)

Процедура оцінювання результатів навчання за цим освітнім компонентом, форми контролю і рейтингова система оцінювання регламентовані Положенням про систему оцінювання результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/node/37>) та Положенням про поточний, календарний та семестровий контроль результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/node/32>).

Результати навчання з дисципліни оцінюються за РСО першого типу, тобто підсумкова оцінка здобувача формується на основі виконання всіх завдань, передбачених контрольними заходами. Оцінювання результатів навчання здійснюється за 100-балльною шкалою.

Оцінювання та поточний контроль. Система оцінювання орієнтована на отримання балів за роботу на практичних заняттях і написання модульної контрольної роботи (МКР) в кінці семестру. Рейтинг студентів з освітнього компоненту складається з балів, отриманих за:

- 1) роботу на 43 практичних заняттях;
- 2) написання однієї модульної контрольної роботи.

№ з/п	Контрольний захід	%	Ваговий бал	Кіл-ть	Всього
1.	Робота на практичних заняттях	26%	0,6	43	26
2.	Написання МКР	34%	34	1	34
Всього					60

Робота на практичних заняттях.

Основні критерії оцінювання роботи студентів на практичних заняттях базуються на дескрипторах відповідно до рівня володіння мовою у Загальноєвропейських рекомендаціях з мовної освіти. Формування граматичної компетенції студентів передбачає оволодіння ними: знаннями, навичками та уміннями використання граматичних ресурсів англійської мови у різних видах (рецептивних та продуктивних) мовленнєвої діяльності, уміннями здійснювати компаративний аналіз граматичних явищ англійської та української мов з метою усвідомлення особливостей структур обох мов.

Максимальний ваговий бал за роботу на практичному занятті – 0,6 балів:

«відмінно»	0,54 – 0,6 балів;
«добре»	0,45 – 0,5 балів;
«задовільно»	0,36 – 0,4 балів;
«незадовільно»	0 – 0,35 балів.

Критерії оцінювання роботи на практичних заняттях.

«відмінно» – активна робота на парі, повне і цілком правильне виконання домашніх навчальних завдань з урахуванням вивченого матеріалу за темою заняття (не менше 90% потрібної інформації);

«добре» – достатньо повна відповідь (не менше 75% потрібної інформації) або повна відповідь з незначними неточностями під час заняття; домашнє навчальне завдання виконане з незначними помилками;

«задовільно» – неповне виконання домашнього завдання (не менше 60% потрібної інформації) та незначні помилки під час роботи на занятті; якщо студент не здав домашнє навчальне завдання, але активно працює на занятті, його робота буде оцінена за цим критерієм;

«незадовільно» – незадовільна робота під час заняття (менше 60% потрібної інформації) та невиконане домашнє навчальне завдання.

Модульна контрольна робота (МКР) виконується письмово. МКР складається з 34 тестових завдань, кожна правильна відповідь за яке оцінюється в 1 бал.

Максимальний ваговий бал за МКР – 34.

«відмінно»	30,6 – 34 бали;
«добре»	25,5- 30,5 балів;
«задовільно»	20,4 – 25,4 балів;
«незадовільно»	20,3 – 0 балів.

Результати поточного контролю оголошуються кожному студенту окремо у присутності або в дистанційній формі (електронною поштою або через Telegram/Viber/ WhatsApp) і обов'язково проставляються викладачем в Електронному кампусі в модулі «Поточний контроль».

Календарний контроль провадиться на 7-8 та 14-15 тижнях осіннього семестру як моніторинг поточного стану виконання вимог силабусу здобувачем вищої освіти. Для отримання позитивної оцінки з календарного контролю поточний рейтинг здобувача повинен становити не менше 50% від максимально можливого на час проведення цього контролю.

Критерій	I календарний контроль	II календарний контроль
Термін календарного контролю	7-8-ий тиждень	14-15-ий тиждень
Умови отримання	Поточний рейтинг	$\geq 10,5$ балів

атестації			
-----------	--	--	--

Семестровий контроль проводиться у формі екзамену. Умовою допуску до семестрового контролю є позитивна оцінка з модульної контрольної роботи та виконання умови допуску до семестрового контролю (якщо здобувач у підсумку набрав не менше 30 балів).

Бали за екзамен сумуються з балами, отриманими студентами впродовж семестру, і рейтингова оцінка є остаточною. Екзамен проводиться в усній формі і передбачає перевірку лінгвістичної компетенції та теоретичної підготовки студентів (відповідь на 2 теоретичні питання) та рівня їхніх умінь застосовувати знання при виконанні практичних завдань. Отже, екзамен складається з трьох завдань: двох теоретичних питань та практичного завдання.

Ваговий бал за перші два теоретичні питання за кожне – 10 балів.

Виконання першого й другого завдання екзамену оцінюється за такою шкалою:

- «відмінно» – повна відповідь на теоретичне питання, допускаються одна чи дві несуттєві помилки – 0,9-10 балів.

- «добре» – неповністю висвітлене питання, виконання завдання з незначними помилками – 0,75-0,9 балів.

- «задовільно» – частково висвітлене питання, виконання завдання з кількома незначними помилками – 0,6-0,74 балів.

- «незадовільно» – незадовільна відповідь, виконання менше 60% контрольного завдання. Мовлення незв'язне, нечітке, висловлювані думки незрозумілі – 0 балів.

Ваговий бал за третє практичне питання – 20 балів.

Виконання третього завдання екзамену оцінюється за такою шкалою:

- «відмінно» – безпомилкове виконання завдання, граматично правильний переклад та коректне тлумачення граматичних явищ. Допускаються одна чи дві помилки – 18-20 балів.

- «добре» – повне виконання завдання та виконання завдання з незначними помилками; коректний переклад з декількома граматичними помилками – 15-17 балів.

- «задовільно» – неповне виконання завдання та виконання завдання з кількома незначними помилками; в перекладі наявні численні порушення граматичних норм англійської мови – 12-14 балів.

- «незадовільно» – незадовільна відповідь, виконання менше 60% контрольного завдання – 0 балів.

Критерії оцінювання екзамену

Екзамен	36-40	Високий рівень виконання всіх завдань екзамену
	31-35	Належний рівень виконання всіх завдань екзамену (1-2 незначні помилки)
	26-30	Достатній рівень виконання всіх завдань екзамену (1-2 незначні помилки, 1-2 суттєві помилки)
	21-25	Задовільний рівень виконання завдань екзамену (3-4 незначні помилки, 2-3 суттєві помилки)
	16-20	Низький рівень виконання завдань екзамену (4-5 незначних помилок, 4 і більше суттєві помилки)
	11-15	Низький рівень виконання завдань екзамену (5-6 незначних помилок, 5 і більше суттєвих помилок)
	0-10	Невиконання роботи

Таблиця відповідності рейтингових балів оцінкам за університетською шкалою:

<i>Кількість балів</i>	<i>Оцінка</i>
100-95	Відмінно
94-85	Дуже добре
84-75	Добре
74-65	Задовільно
64-60	Достатньо
Менше 60	Незадовільно
Не виконані умови допуску	Не допущено

Результати оголошуються кожному студенту окремо у присутності або в дистанційній формі (е-поштою).

9. Додаткова інформація з дисципліни (освітнього компонента)

9.1. На модульну контрольну роботу винесено тематичний матеріал, прописаний у п. 5 цього силабусу.

9.2. Для цього освітнього компонента передбачене визнання результатів навчання, набутих у неформальній/інформальній освіті згідно з процедурою, прописаною у Положенні про визнання в КПІ ім. Ігоря Сікорського результатів навчання, набутих у неформальній/інформальній освіті (<https://osvita.kpi.ua/node/179>).

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Укладено професором кафедри ТППАМ д. філол. н. Тараненко Л.І.

Ухвалено кафедрою ТППАМ (протокол №1 від 31 серпня 2022 р.)

Погоджено Науково-методичною комісією зі спеціальності 035 Філологія (протокол №1 від 31 серпня 2022 р.)